

2021

Toimintakertomus

ITÄ-UUDENMAAN
KÄRÄJÄOIKEUS

Sisällys

Laamannin katsaus	2
Lagmannens översikt	3
Toimintaympäristö	4
Käräjäoikeuden toiminta	4
Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden rakenneuudistus	5
Käräjäoikeuden organisaatio	7
Käräjäoikeuden organisaatio muodostuu viidestä eri osastosta	7
Visio ja strategia	7
Visio	8
Strategia	9
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	9
Prosessit	9
Henkilöstö	9
Talous	9
Toiminnan tuloksellisuus	10
Asiamäärät ja käsittelyajat	10
Asiaryhmäkohtaiset tilastot	10
Riidattomat velkomusasiat	10
Laajat riita-asiat ja maaoikeusasiat	10
Avioerot ja muut hakemusasiat	11
Velkajärjestely- ja konkurssiasiat	11
Rikosasiat	12
Haastemiesten tiedoksiannot	12
Käsittelyajat	12
Tuottavuus ja taloudellisuus	13
Muu toiminta	14
Henkilöstö	15
Henkilöstön ikärakenne	16
Työterveys	16
Osaamisen kehittäminen	17
Työhyvinvointi ja työsuojelu	18
Lautamies	19
Tulevaisuuden näkymät	20
Yhteystiedot	21

Laamannin katsaus

Vuosi 2021 oli toinen peräkkäinen koronavuosi ja sellaisenaan yleisesti etätyöskentelyn painottama ja ilotonkin.

Käräjäoikeudessa ei enää ollut uusia muuttoja eikä organisaatiouudistuksiaan, joten vuosi oli vähän helpompi kuin edelliset. Henkilökunnan vaihtuvuus säilyi kuitenkin suurena, mikä aiheutti kokeneempien työntekijöiden kuormittumisen perehdyttäjinä sekä perehdyttäjien ja perehdytettävien töiden paikkaajina. Vaihtuvuus toi myös tilapäistä osaamisvajetta. Tätä yritettiin paikata keskittämällä uusien työntekijöiden saapumisia sekä kehittämällä perehdytystä ja työn kulkuja.

Päivittäisen työskentelyn ohessa käräjäoikeus jatkoi myös toimintojensa yhtenäistämistä ja strategiatyöskentelyään.

Koronasta huolimatta oikeudenkäynnit pystyttiin toteuttamaan koronaturvallisesti läsnä ollen, usein toki videoyhteyksiäkin hyödyntäen. Käräjäoikeuden istuntojen määrässä ei tapahtunut enää notkahduksia ja käräjäoikeus palasikin aikaisempien vuosien ratkaisuvauhtiinsa ja ylsi tulostavoitteisiinsa. Koronasta edellisenä vuonna tullutta ruuhkaa ei kuitenkaan saatu puretuksi, mutta uutta ruuhkautumista ei enää tullut. Joidenkin asiaryhmien vireillä olevien määrä kasvoi silti hiukan, kun käräjäoikeuteen tuli uusia asioita ennakoitua enemmän.

Kaiken kaikkiaan tämäkin vuosi oli työntäyteinen ja jätti itselleni sumuisen vaikutelman.

Kiitokset kaikille työntekijöillemme jälleen yhden vuoden venymisestä!

Timo Heikkinen

Itä-uudenmaan käräjäoikeuden laamanni

Lagmannens översikt

År 2021 var andra coronaåret i rad och präglades som sådant allmänt av distansarbete och även av tristess.

I tingsrätten fanns det inte några fler flytt och inte heller några organisationsreformer, så året var lite lättare än de föregående. Personalomsättningen fortsatte dock vara hög, vilket medförde att de arbetstagare som är mer erfarna belastades i och med att de vid sidan av introduktion utförde även det arbete som ska göras av de personer som ges introduktion. Omsättningen ledde även till tillfällig kompetensbrist. Detta försökte repareras genom att koncentrera ankomster av nyanställda samt genom att utveckla introduktionen och arbetsprocesserna.

Vid sidan om det dagliga arbetet fortsatte tingsrätten även med förenhetligande av sina funktioner samt med sitt strategiarbete.

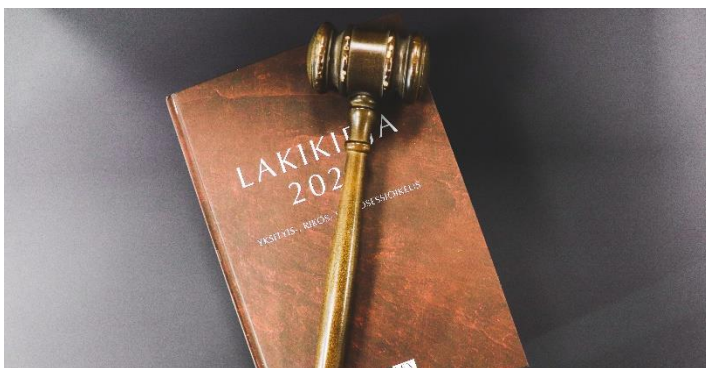
Trots corona kunde rättegångarna genomföras coronatryggt med fysiskt deltagande, ofta dock även via videoförbindelser. I antalet sammanträden vid tingsrätten har inte längre skett några nedgångar och tingsrätten kunde också återgå till samma tempo som åren innan för att avgöra ärenden och nå sina resultatmål. Den anhopning av ärenden som corona orsakat året innan kunde dock inte avvecklas, men det uppstod ingen ytterligare anhopning. Antalet anhängiga mål i vissa ärendegrupper ökade dock ändå en aning, då det till tingsrätten kom fler nya ärenden än förväntat.

På det stora hela var även detta år fyllt av arbete och lämnade mig själv med ett suddigt intryck.

Tack till alla våra anställda som varit flexibla ytterligare ett år!

Timo Heikkinen

Östra Nylands tingsrätts lagman

Käräjäoikeuden toiminta

Käräjäoikeuden tehtävänä on antaa kansalaisille, yrityksille ja yhteisölle oikeusturvaa ratkaisemalla sen käsiteltäväksi saatettuja asioita varmasti, luotettavasti, nopeasti ja kohtuullisin kustannuksin. Käräjäoikeudessa ratkaistaan rikos-, riita- ja hakemusasioita.

Vähäiset rikosasiat voidaan vastaajan suostumuksella ratkaista pääkäsittelyä toimittamatta kirjallisessa menettelyssä. Myös riitautumattomat summaariset riita-asiat sekä osa riitautumattomista hakemusasioista ratkaistaan kirjallisessa menettelyssä. Osa asioista käsitellään tuomioistuinsovittelussa tai päättyvät muutoin tuomioistuimen vahvistamaan sovintoon. Muutoin asiat on käsiteltävä käräjäoikeuden istunnossa. Osa käräjäoikeuden istunnoista on valmisteluistuntoja ja osa pääkäsittelyjä. Istuntoja järjestetään Vantaalla, Hyvinkäällä ja Porvoossa. Osa asiakkaita voi osallistua istuntoihin käyttäen teknistä tiedonvälitystapaa, jossa käsittelyyn osallistuvilla on puhe- ja näköyhteys keskenään. Käräjäoikeudella on myös niin sanottuja videopalveluhuoneita, joilla voidaan mahdollistaa myös muiden tuomioistuinten asiakkaiden osallistuminen istuntoon videoyhteydellä.

Kaikki käräjäoikeuteen saapuvat turvatarkastetaan asiakkaidemme ja henkilökuntamme turvallisuuden varmistamiseksi.

Käräjäoikeudella on kansliat Vantaalla ja Hyvinkäällä sekä istuntopaikka Porvoossa. Haastemiesten asiakaspalvelupiste sijaitsee kanslia- ja istuntopaikkakuntien lisäksi myös Järvenpäässä. Käräjäoikeuden hallintopaikkakunta on Vantaa. Vantaan kanslia toimii tällä hetkellä väistötiloihin sijoitettuna Technopoliksen toimitiloissa Aviapoliksen juna-aseman välittömässä läheisyydessä. Kanslia tulee näillä näkymin toimimaan väistötiloissa ainakin vuoteen 2026 saakka. Käräjäoikeuden päätearkisto on väistön ajaksi sijoitettuna Museoviraston kokoelmakeskuksen tiloihin Vantaan Hakkilaan.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on kaksikielinen, mutta väestön enemmistö kieli on suomi.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiiri muodostuu 16 kunnasta. Tuomiopiiriin kuuluvat Uudenmaan maakunnan kunnista Askola, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Sipoo, Tuusula ja Vantaa sekä Kymenlaakson maakunnan kunnista Pyhtää.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on asiamäärältään Suomen suurin sekä tuomiopiirin asukasmäärältään ja käräjäoikeuden henkilökunnan määrältään Suomen toiseksi suurin käräjäoikeus. Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa käsitellään yhteensä yli 90 000 asiaa vuodessa. Tuomiopiirimme yhteenlaskettu asukasmäärä 31.12.2021 on ollut 582 484 577 045, mikä on noin 1 % eli noin 5400 asukasta enemmän kuin vuonna 2020. Väkimäärän kasvun mukana myös alueen käräjäoikeuden asioiden määrät kasvavat. Alueemme erityispiirteitä on myös suomea tai ruotsia puhumattomien asukkaiden suuri määrä, mistä johtuen tulkkien käyttö istunnoissa on hyvin tavanomaista, mikä luonnollisesti mutkistaa ja pidentää istuntoja.

Vuonna 2021 käräjäoikeudessa oli yhteensä noin 211 henkilötyövuotta, joista tuomareita oli 55,5, haastemiehiä 26, kansliahenkilökuntaa 113,5 ja käräjänotaareita 15 henkilötyövuotta. Osa tästä määrästä oli koronapandemian aiheuttaman ruuhkan purkamiseen osoitettua lisäresurssia ja muuta kesken vuotta myönnettyä lisäresurssia.

Käräjäoikeudelle myönnettiin vuodelle 2021 toimintamenomäärärahoja noin 12,7 miljoonaa euroa, josta noin 90 % kohdistui henkilöstömenoihin. Käräjäoikeudelle myönnettiin vuoden kuluessa lisää henkilöstöresursseja (yhteensä noin 0,5 milj. €). Käräjäoikeuden toteutuneet toimintamenot olivat 13,5 miljoonaa euroa. Käräjäoikeuden toimintamenoissa ei vuodesta 2020 lukien ole enää ollut mukana

toimitilamenojen osuutta, koska ne on kaikkia tuomioistuimia koskien koottu Tuomioistuinviraston budjettiin. Käräjäoikeus ylitti sille myönnetyn budjetin lisäresursseineen noin 200 000 eurolla, mikä johtui pääosin valtion henkilöstön palkkoihin keväällä tulleen yleiskorotuksen aiheuttamista henkilöstökulujen lisäyksestä.

Vuonna 2021 käräjäoikeuden toimintaan vaikutti erityisesti koronapandemia. Sen mukanaan tuoma etä- ja vuorotyöskentely asetti omat haasteensa toimintamme yhdenmukaistamiselle, henkilöstön toisiinsa tutustumiselle ja yhteishengen ylläpitämiselle. Sinänsä etätyöskentelyn mahdollistamat työelämän joustot ovat olleet tervetulleita ja positiivisia muutoksia toimintaympäristössämme.

Pandemian myönteisenä puolena voidaan nähdä se, että se osittain pakotti teknologian aiempaa laajempaan käyttöön. Etäyhteyksien hyödyntäminen on arkipäiväistynyt ja niiden käyttömahdollisuuksia on lainsäädännöllisesti laajennettu koskemaan myös oikeudenkäyntejä. Videoneuvottelutekniikka on mahdollistanut etäyhteyksien monipuolisen käytön niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Käräjäoikeuden istunnoissa on jo ennen koronapandemiaa tehtyjen toimitila- ja teknologiaratkaisujen johdosta päästy hyödyntämään uusinta tietotekniikkaa. Käräjäoikeuden kaikki toimipaikat on varusteltu modernilla istuntosalitekniikalla. Valitettavasti sen toimintavarmuus ei täysin ole vastannut odotuksia, vaan erityisesti istuntosalien videotekniikassa oli puutteita. Ne kuitenkin saatiin pääosin hallintaan toimintavuoden kuluessa.

Asianhallintajärjestelmä AIPA:n käyttöönotto eteni riita-asioihin. Tämän myötä käräjäoikeuden asiahallinta ja arkistointi on siirtynyt sähköiseksi jo useammassa asiaryhmässä (pakkokeino-, hakemus- ja riita-asiat). AIPA:n käyttöä on määrä laajentaa rikosasioihin syksyllä 2022.

Myös vuonna 2020 aloittaneen Tuomioistuinviraston perustaminen vaikutti edelleen käräjäoikeuden toimintaan siten, että yhteistyö Tuomioistuinviraston kanssa on tiivistynyt ja selkiytynyt.

Suurimpana haasteena käräjäoikeuden toiminnassa on kuitenkin ollut henkilöstön suuri vaihtuvuus, mikä vaatii käräjäoikeudelta huomattavasti resursseja ja lisäsi tehottomuutta.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden rakenneuudistus

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on vuoden 2019 alusta lukien muodostettu yhdistämällä neljästä käräjäoikeudesta (Itä-Uudenmaan, Tuusulan ja Vantaan käräjäoikeus sekä osa Hyvinkään käräjäoikeudesta). Lisäksi 1.9.2019 voimaan tulleen summaarisuudistuksen myötä Itä-Uudenmaan käräjäoikeuteen on keskitetty myös Länsi-Uudenmaan alueen summaariset riita-asiat. Uudistuksen myötä summaaristen asioiden määrä kasvoi 48 000 asiasta noin 80 000 asiaan. Nämä uudistukset ovat edellyttäneet työn uudenlaista suunnittelua ja organisointia.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden yhdistymisprojekti on vielä kesken. Toiminnot on rakenneuudistuksen edellyttämällä tavalla keskitetty kahteen toimipaikkaan 1.3.2020 lukien, jolloin Järvenpään ja Porvoon toimipaikat lakkautettiin ja henkilöstö sijoitettiin pääosin Vantaan ja Hyvinkään kanslioihin. Porvoossa säilyi edelleen käräjäoikeuden istuntopaikka, minkä lisäksi Porvoossa ja Järvenpäässä on sijoitettuna haastemiehiä. Vantaan kanslia on tällä hetkellä väistötiloihin sijoitettuna arviolta ainakin vielä noin neljä vuotta. Käräjäoikeudessa työskentelee yhteensä noin 220 henkilöä, joista noin 150 Vantaalla, 50 Hyvinkäällä sekä haastemiehiä Porvoossa ja Järvenpäässä.

Käräjäoikeuden 1.1.2019 voimaan tullutta organisaatiota tarkistettiin 1.3.2020 ja edelleen 1.10.2020 sekä viimeksi 1.3.2022 lukien samassa yhteydessä, kun ensimmäinen kaksivuotinen esimiestoimikausi päättyi. Nykyisen organisaation on määrä olla voimassa seuraavan kaksivuotiskauden eli helmikuun 2024 loppuun saakka.

Käräjäoikeuden toiminnassa merkittävimpana tavoitteena on ollut rakenneuudistuksen toteuttaminen. Käräjäoikeuden johtoryhmä asetti alkuvuonna 2020 kehittämisprojektin käräjäoikeuden

rakenneuudistuksen tukemiseksi. Projektin tavoitteena on huolehtia henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista muutoksessa sekä tukea käräjäoikeuden muutosprosessia suunnittelemalla toimenpiteitä johtamisen ja hallinnon kehittämiseksi siten, että johtaminen on laadukasta, johdon ja esimiesten roolit ovat selkeitä ja hallinto tukee ydintoimintojen suorittamista. Lisäksi tarkoituksena on kehittää sisäistä viestintää siten, että se on selkeää, riittävää ja oikea-aikaista. Tavoitteena on yhtenäistää toimintakulttuuria sekä virtaviivaistaa työprosesseja kokeilemalla erilaisia työtapoja ja näin löytää parhaat mahdolliset toimintamallit. Projektissa on panostettu muun muassa käräjäoikeuden johtamiseen lisäämällä esimiestehtävien määrää sekä valmentamalla johtoa ja esimiehiä. Vuonna 2020 projektissa laadittiin yhteistyössä koko henkilöstön kanssa käräjäoikeudelle strategia ja visio. Osana projektia on toteutettu myös esimiesvalmennusta.

Toimintavuoden 2021 merkittävimpänä tavoitteena oli jatkaa strategiatyötä, joka siirtyi toimeenpanovaiheeseen, jossa käräjäoikeuden yhteinen strategia jalkautettiin osastoille ja kullekin osastolle luotiin oma strategiakartta ja toimeenpanosuunnitelma. Keskeisenä teemana oli löytää yhteinen toimintakulttuuri ja yhtenäistää toimintatapoja. Käräjäoikeus on asettanut useita työryhmiä edistämään tämän tavoitteen toteutumista. Työ on osittain vielä kesken. Vuonna 2021 aloitettiin käräjäoikeuden ylemmän johdon valmennus, jonka teemana oli toiminnan seurannan kehittäminen. Tätä varten laadittiin mittarit hyödynnettäväksi osana jokapäiväistä johtamista. Vahva painopiste strategiassa on henkilöstön perehdytyksen ja osaamisen kehittämisessä, mihin panostetaan myös seuraavana toimintavuonna.

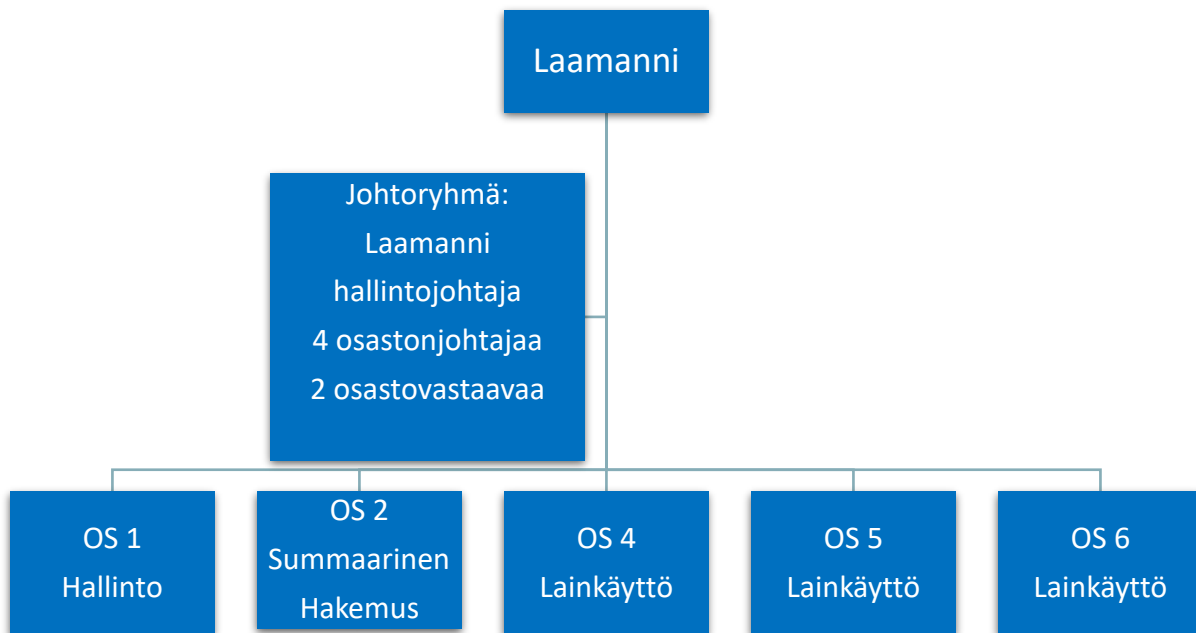
Strategian toimeenpanoa ja sen toteutumisen seurantaa jatketaan edelleen vuonna 2022. Myös kehittämisprojektin toimikautta on jatkettu vastaavasti. Vuonna 2022 tavoitteena on vakiinnuttaa aiemmin luotu strategisen ja ennakoinnin johtamisen malli osaksi käräjäoikeuden johtamisjärjestelmää. Näin tuetaan käräjäoikeuden jatkuvaa uudistumista sekä kykyä ennakoita ja reagoida toimintaympäristön muutoksiin. Projekti sisältää lisäksi johtoryhmävalmennuksen, jonka tavoitteena on vahvistaa yhtenäistä johtamiskulttuuria. Projektille on myönnetty Valtiokonttorin KAIKU-kehittämisrahaa vuosille 2020 ja 2021. Rahoitusta on haettu myös vuodelle 2022.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden Vantaan kanslian asiakaspalvelutila

Käräjäoikeuden organisaatio

Käräjäoikeudessa työskentelee yli 200 henkilöä, joista noin 150 vantaalla noin 50 Hyvinkäällä. Haastemiehiä työskentelee Vantaan ja Hyvinkään lisäksi Järvenpäässä ja Porvoossa. Osastojen koot vaihtelevat 20 ja 80 työntekijän välillä.

Käräjäoikeuden organisaatio muodostuu viidestä eri osastosta

Käräjäoikeuden organisaatio on rakennettu hallinto-osaston, hakemus-summaarisosaston ja kolmen lainkäyttöosaston pohjalle. Käräjäoikeuden lainkäyttöosastot 4 ja 5 toimivat Vantaan kansliassa ja osasto 6 Hyvinkään kansliassa.

Hallinto-osastoon (osasto 1) kuuluvat henkilöstö-, talous- ja yleishallintoasioiden lisäksi asiakaspalvelusta vastaavat kirjaamot Hyvinkäällä ja Vantaalla sekä kirjastot, arkistot sekä turvallisuus- ja toimitila-asiat. Hallinto-osastoa johtaa hallintojohtaja.

Hakemus-summaariselle osastolle (osasto 2) on keskitetty summaaristen eli ns. riidattomien velkomusasioiden ratkaiseminen. Lisäksi osaston tehtävänä on avioeroasioiden ratkaiseminen sekä muiden hakemusasioiden jako käsittelijöille. Lisäksi osastolla toimii haastemiesyksikkö, joka vastaa käräjäoikeuden tiedoksiantotoiminnasta. Osasto vastaa haastemiesten toiminnan suunnittelusta ja toiminnasta. Käräjänotaarit on keskitetty osastolle 2.

Lainkäyttöosastot 4, 5 ja 6 käsittelevät rikos-, riita- ja hakemusasioita. Osastoille on myös keskitetty käsiteltäväksi tiettyjä asiaryhmiä erityisosaamisen, tehokkuuden ja toiminnan kehittämiseksi. Osastolle neljä on pääosin keskitetty lähestymiskiellot, nopean menettelyn ja kirjallisen menettelyn rikosasiat. Konkurssiasiat, pakkokeinot ja maa- ja metsäoikeusasiat on keskitetty osastolle viisi. Velkajärjestelyasiat on keskitetty käsiteltäväksi osastolle kuusi.

Visio ja strategia

Vuonna 2020 kärjäoikeudelle luotiin visio ja strategia. Ne vahvistettiin joulukuussa 2020 ja niiden on määrä olla voimassa seuraavat viisi toimintavuotta. Kärjäoikeuden strategiatyö on aktiivista. Kärjäoikeus seuraa strategian toimeenpanon toteutumista kaksi kertaa vuodessa (kevällä ja syksyllä) sekä pyrkii ennakkollisesti suunnittelemaan toimintaansa lyhyellä (3 kk), keskipitkällä (6 kk) ja pitkällä aikavälillä (12 kk). Tavoitteena on jatkuva toiminnan arviointi ja kyky reagoida mahdollisiin toimintaympäristön muutoksiin joustavasti.

Visio

Kärjäoikeuden visio tähtää vuoteen 2030. Sen mukaisesti tavoitteenamme on kehittyä toiminnassamme sekä ulospäin että myös sisäisesti.

**Itä-Uudenmaan kärjäoikeus – laadukasta oikeusturvaa sujuvasti.
Asiakkaita palvelee ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö.**

Strategia

Käräjäoikeudelle on vahvistettu strategia vuosille 2021–2025. Strategiset tavoitteet jakautuvat yhteiskunnallista vaikuttavuutta, prosesseja, henkilöstöä ja taloutta koskeviin osa-alueisiin. Näitä on kuvattu tarkemmin alla.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Käräjäoikeuden toiminnan yhteiskunnallisina tavoitteina on tuottaa laadukasta oikeusturvaa ja taata asian sujuva käsittely. Tavoitteemme on panostaa asiakaspalveluun sekä varmistaa, että avoimuus ja julkisuus toteutuu laissa säädetyllä tavalla.

Prosessit

Prosesseja koskevinä tavoitteina on huolehtia siitä, että käräjäoikeuden henkilöstö noudattaa yhtenäisiä ja sujuvia työtapoja, toiminnassamme hyödynnetään digitalisaatiota ja etätyöskentelyä. Tavoitteenamme on olla joustava ja kehittyvä organisaatio, joka toimii yhteisvastuullisesti eli siten että kaikki vireille tulevat asiat ovat talon yhteisiä asioita.

Henkilöstö

Käräjäoikeuden henkilöstöä koskevinä tavoitteina on panostaa osaamisen kehittämiseen ja motivoida henkilöstöä kehittämään toimintaamme ja omaa ammattitaitoaan. Tavoitteenamme on korkea työhyvinvointi ja positiivinen työkuultuuri, jossa kannustetaan innovaatioihin ja avoimeen keskusteluun.

Talous

Käräjäoikeuden taloudellisina tavoitteina on pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen talous sekä resurssoinnin riittävyydestä varmistuminen.

Asiamäärät ja käsittelyajat

Vuonna 2021 Itä-Uudenmaan käräjäoikeuteen saapui yhteensä hieman yli 95 000 asiaa ja ratkaistiin yhteensä lähes saman verran (94 770). Suurimpana asiaryhmänä oli summaariset riita-asiat eli ns. riidattomat velkomusasiat, joita saapui ja ratkaistiin yli 81 000. Muita asioita saapui ja ratkaistiin yhteensä lähes 13 500. Rikosasioita saapui noin 5 300, lähestymiskieltoasioita 400, pakkokeinoasioita 900, sakonmuuntoasioita 680, laajoja riita-asioita 1 000, maoikeusasioita 40, avioeroja 1 900, muita hakemusasioista 2 500, velkajärjestelyjä 440 ja konkurssiasioita 270.

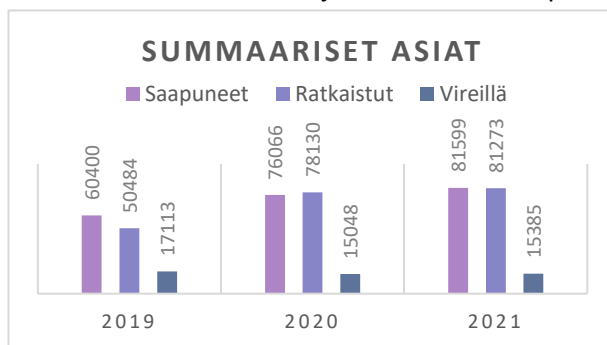
Vuoteen 2020 verrattuna kasvoivat erityisesti summaaristen asioiden, rikosasioiden, pakkokeinoasioiden sekä velkajärjestely- ja konkurssiasioiden määrät. Vireillä vuoden lopussa oli 21 963 ja ratkaistujen asioiden painotettu työmäärä oli 27 914. Edellisenä vuonna saapui 88 348 ja ratkaistiin 89 142 asiaa.

Asiaryhmäkohtaiset tilastot

Riidattomat velkomusasiat

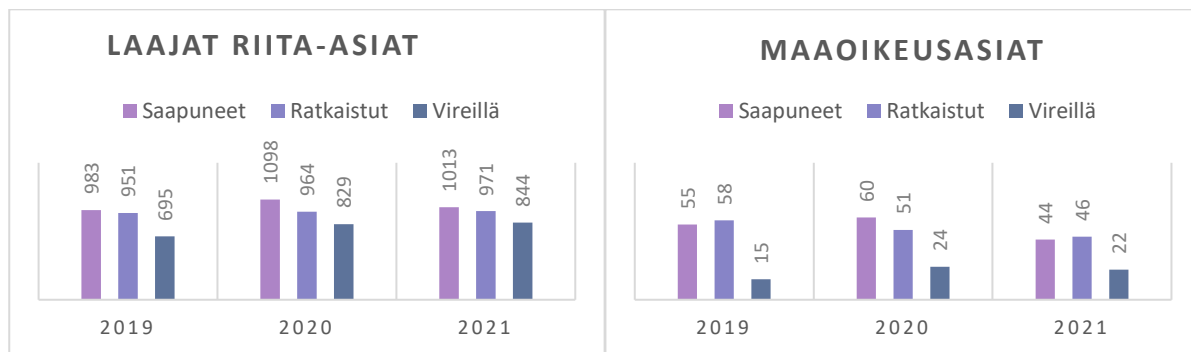
Summaarisissa riita-asioissa eli riidattomissa velkomusasioissa Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu Uudenmaan maakunta lukuun ottamatta Helsingin kaupunkia. Lisäksi tuomiopiiriin kuuluu Kymenlaakson maakunnasta Pyhtään kunta.

Riidattomia velkomusasioiden kasvu jatkui ja niitä saapui yli 5 500 asiaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Niitä ratkaistiin myös yli 3 000 asiaa enemmän. Keskimääräinen käsittelyaika niissä oli 2,3 kuukautta. Vireillä vuoden 2021 lopussa oli noin 15 000 asiaa.

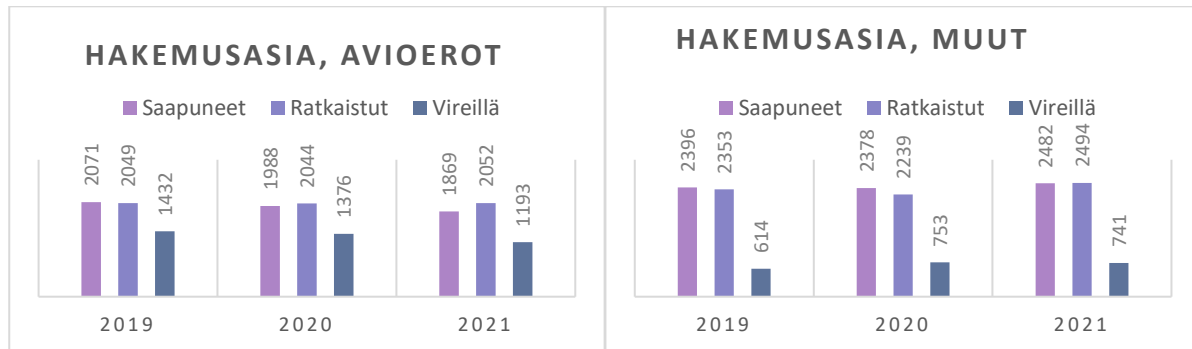
Laajat riita-asiat ja maoikeusasiat

Riita-asioiden saapuneiden ja ratkaistujen määrä pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna. Riita-asioiden keskimääräinen käsittelyaika pidentyi edellisvuodesta ollen 9,2 kuukautta. Vireillä vuoden lopussa oli 844 riita-asiaa. Maoikeusasioiden määrä väheni edellisvuoteen verrattuna.

Avioerot ja muut hakemusasiat

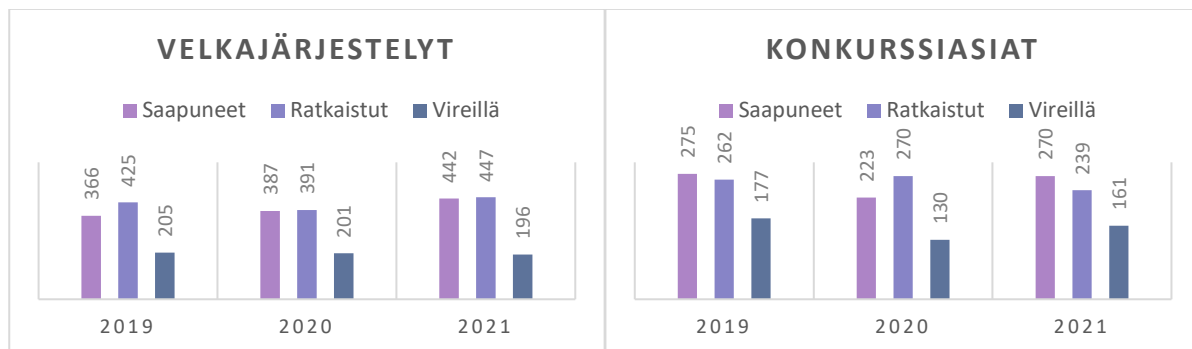
Avioeroja saapui hieman edellistä vuotta vähemmän, mutta ratkaisujen määrä pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna. Muita hakemusasioita saapui hieman edellistä vuotta enemmän, mutta niitä ratkaistiin yli 200 asia enemmän kuin vuonna 2020.

Velkajärjestely- ja konkurssiasiat

Velkajärjestelyjä saapui ja ratkaistiin yli 50 asiaa enemmän kuin vuonna 2020. Velkajärjestelyjen keskimääräinen käsittelyaika lyheni kuukaudella edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 5,6 kuukautta. Vuoden lopussa vireillä oli hieman yli 150 velkajärjestelyasiaa.

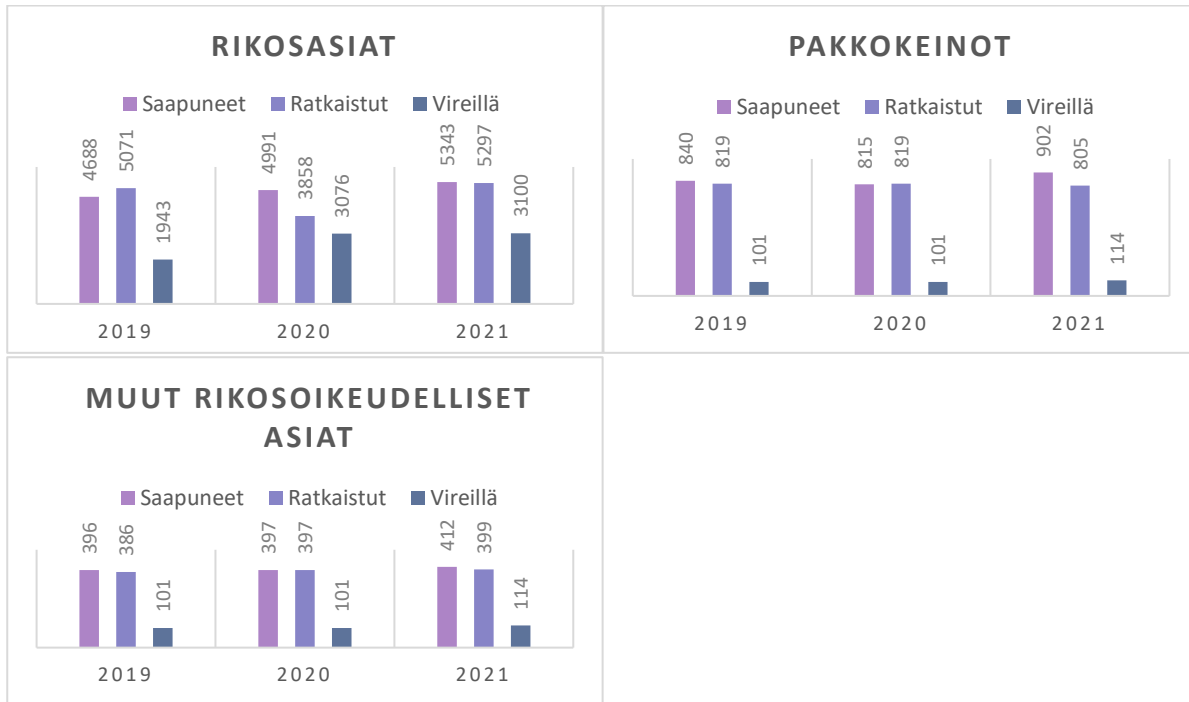
Konkurssiasioita saapui lähes 50 asiaa enemmän, mutta niitä ratkaistiin noin 30 asiaa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Keskimääräinen käsittelyaika pysyi samana ja oli 8,6 kuukautta. Vuoden lopussa oli vireillä 161 asiaa.

Rikosasiat

Vuonna 2021 kaikkien rikosasioiden kasvu jatkui edellisiin vuosiin verrattuna. Varsinaisia rikosasioita saapui 5 343 ja ratkaistiin yhteensä 5 297. Pakkokeinoasioita saapui 902, mikä oli selvästi edellistä vuotta enemmän. Rikosasioista 24 % ratkaistiin kirjallisessa menettelyssä eli 1 260 asiaa. Vuoden lopussa vireillä oli 3 100 varsinaista rikosasiaa.

Keskimääräinen käsittelyaika varsinaisissa rikosasioissa oli 7,4 kuukautta. Käsittelyaika piteni edellisvuoteen (6,1 kk) verrattuna. Pakkokeinoasioiden käsittelyaika lyheni ja oli 1,1 kuukautta, kun vastaava käsittelyaika vuonna 2020 oli 1,8.

Haastemiesten tiedoksiannot

Haastemiesten antamia tiedoksiantoja saapui yhteensä yli 61 000, mikä on edellisvuoteen verrattuna lähes 3 000 enemmän. Saapuneista rikoshaasteita oli 11 700 eli lähes 1 900 enemmän kuin vuonna 2020. Puhelintiedoksiannot kasvoivat yli 4200 ja ei tavoitettujen määrä kasvoi 1 500 ja esteet 1 500. Ajettuja ajokilometrejä syntyi haastemiehille yhteensä 112839 km.

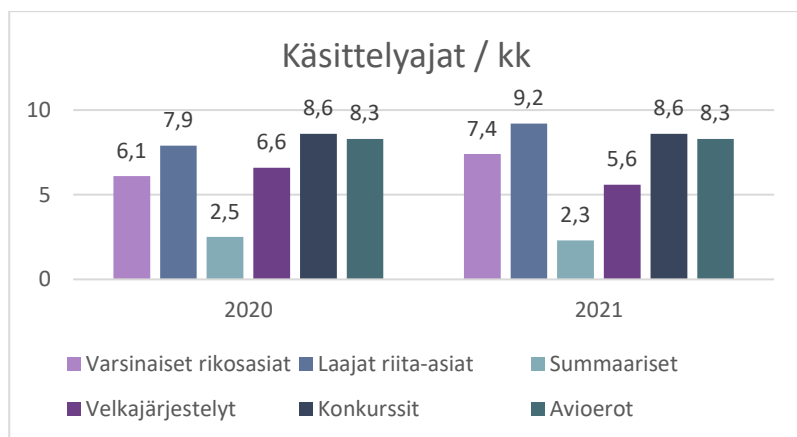
HAASTEMIESTEN TIEDOKSIANNOT 2019-2021

	2019	2020	2021
Onnistuneiden ja esteiden yhteismäärä	59973	58314	61196
Rikoshaasteet	11325	9884	11722
Muut valtion virallistiedoksiannot	372	325	376
Kirjalliset haasteet	43156	45091	45983
Muut tiedoksiannot	3020	2259	3115
Puhelintiedoksiannot	30138	22373	26615
Esteet	4249	6484	8909
Ei tavoitettu	1457	2015	3513
Siirto toiseen käräjäoikeuteen	1758	2552	2816

Käsittelyajat

Keskimääräinen käsittelyaika piteni vuonna 2021 vuoteen 2020 verrattuna rikosasioissa ja laajoissa riita-asioissa yli 1,3 kuukaudella. Tämä johtui pääosin koronapandemiasta. Velkajärjestelyasioissa

keskimääräinen käsittelyaika puolestaan lyheni kuukaudella. Muiden asioiden käsittelyajoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Keskimääräiset käsittelyajat asiaryhmittäin

Tuottavuus ja taloudellisuus

Käräjäoikeuden toimintaa seurataan tuottavuus- ja taloudellisuuslukujen avulla. Tulostavoitteista sovittiin lokakuussa 2020 Tuomioistuinviraston kanssa käydyissä tulosneuvotteluissa. Saapuneiden ja ratkaistujen asioiden toteutunut määrä ylitti tavoitteet. Käräjäoikeuden tavoitteena oli ratkaista vuonna 2021 yhteensä 91 250 asiaa, joista summaarisia arvioitiin olevan 77 000, rikosasioita 5 400, laajoja riita-asioita 930, pakkokeinoasioita 1 000, sakonmuuntoasioita 1 000, maaoikeusasioita 60, avioeroja 2 150, muita hakemusasioita 2 500, velkajärjestelyjä 450 ja konkurssseja 300. Näiden lukujen valossa käräjäoikeus on ylittänyt tavoitteensa. Edellä jo todetusti käräjäoikeus saikin vuodelle 2021 lisäresurssia koronarauhkan purkamiseen (yhteensä 7 henkilötyövuotta), mikä edisti tavoitteen ylittämistä merkittävästi.

Tuottavuusluku saadaan painottamalla eri asiamäärät niiden arvioidun työllistämisaikutuksen osoittamalla kertoimella ja jakamalla näin saatu luku henkilötyövuosimäärällä. Taloudellisuusluku saadaan jakamalla käräjäoikeuden käyttämä määräraha painotetulla asiamäärällä. Erona aiempaan vuoteen verrattuna on, että taloudellisuusluku ei enää huomioi toimitilakustannuksista aiheutuvia menoja, koska ne on otettu Tuomioistuinviraston budjettiin.

Vuonna 2021 Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuottavuustavoite oli 133 ja taloudellisuustavoite 476 euroa/ratkaistu asia. Käräjäoikeus saavutti lähes tuottavuustavoitteensa, mutta jäi enemmän taloudellisuustavoitteestaan. Osin tähän vaikutti edellä todettu palkkojen yleiskorotuksen vaikutus henkilöstökulujen määrään. Vuonna 2020 vastaavat tavoitteet olivat tuottavuus 134 ja taloudellisuus 545 euroa, joita käräjäoikeus ei edellisvuonnaakaan saavuttanut.

	TAVOITE	TOTEUTUNUT
Toimintamenot (€)	13271691	13521735
Saapuneiden asioiden määrä	88220	95066
Ratkaistujen asioiden määrä	91250	94709
Painotettu työmaa	26727	27914
Henkilötyövuoden (htv)	201	201
Tuottavuus	133	131
Taloudellisuus	476	543

Muu toiminta

Käräjäoikeuden hallintoa toimintavuonna työllisti merkittävästi koronaepidemia ja sen edellyttämät varautumis- ja suojaustoimenpiteet sekä niihin liittyvä ohjeistustarve. Ylin johto on aktiivisesti osallistunut toimitilahankkeiden suunnitteluun, joita oli vireillä erityisesti Porvoossa, jossa istuntopaikka remontoitiin kesällä 2021. Toimitilajärjestelyihin liittyvät toimenpiteet ovat edellyttäneet panostuksia ja vaatineet huomattavasti aikaa niin hallinnolta kuin henkilöstöltäkin.

Oman toimintansa kehittämiseksi käräjäoikeudessa on edellä mainitun KAIKU-kehittämiprojektin lisäksi asetettu erilaisia työryhmiä ja toimikuntia. Strategiatyöskentelyyn liittyen toimintatapojen yhtenäistämiseksi asetettiin työryhmät kirjaamotoiminnan kehittämiseksi ja rikosasioiden käsikirjan laatimiseksi. Lisäksi käräjäoikeudessa on asetettuna yhteistoimintakomitea, työsuojelutoimikunta sekä koulutustoimikunta, jotka kokoontuivat säännöllisesti. Lisäksi käräjäoikeudessa on arkistotyöryhmä ja tietoturvaryhmä.

Käräjäoikeudessa yhtenäistettiin hallinnollista ohjeistusta sitä edeltäneiden käräjäoikeuksien mallien pohjalta. Vuona 2021 laadittiin tai päivitettiin seuraavat tavanomaista hallinnollista ohjeistusta laajemmat suunnitelmat tai toimintaohjeet: henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, työsuojelun toimintaohjelma ja kehittämissuunnitelma, turvallisuus- ja pelastussuunnitelma sekä seulontaohje. Koronaepidemiaan liittyen laadittiin useita toimintaohjeistuksia.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on muutostilanteestaan huolimatta pyrkinyt aktiivisesti osallistumaan tuomioistuinlaitoksen toiminnan kehittämiseen ja huolehtimaan myös muista kuin lainkäyttöön kuuluvista tehtävistä. Käräjäoikeus on ollut kuultavana Eduskunnan lakivaliokunnassa kaksi kertaa ja antanut sille neljä kirjallista lausuntoa. Lisäksi käräjäoikeus on pyynnöstä antanut valtioneuvostolle 15 lausuntoa tai muuta kannanottoa vireillä olevista lainsäädäntömuutoksista, hallituksen esityksistä tai muista kehittämishankkeista.

Käräjäoikeuden edustaja on mukana vireillä olevassa Tuomioistuinviraston johdolla toteutettavassa tuomioistuinlaitoksen strategiatyössä sekä tuomioistuinten työmäärän arviointiin liittyvässä painokertoimia määrittävässä työskentelyssä. Lisäksi käräjäoikeudella oli jäsen Tuomioistuinviraston asettamassa keskittämisselvityshankkeessa, jossa arvioidaan mahdollisuuksia keskittää joitakin tuomioistuinten hallinnollisia tehtäviä. Samoin käräjäoikeus on ollut edustettuna tuomioistuinten henkilöstön käyttövaltuushallinnan kehittämistä arvioivassa työryhmässä. Edustaja oli mukana myös Tuomarinkoulutuslautakunnan strategiatyöskentelyssä työryhmissä, jotka koskevat perehdytyksen kehittämistä sekä asessorien koulutusjärjestelmän arviointia. Lisäksi käräjäoikeuden edustaja toimii sihteerinä oikeusministeriön työryhmässä, jossa arvioidaan tuomioistuinlaitoksen kehityssuuntia tuleville vuosikymmenille. Käräjäoikeus on osallistunut käräjäoikeuksien yhteistyöverkoston toimintaan ja nimennyt sen eri työryhmiin jäseniä.

Henkilöstö

Itä-Uudenmaan kärjäoikeuden henkilöstön kokonaismääräksi Tuomioistuinviraston kanssa käydyssä tulosneuvottelussa vuodella 2021 sovittiin 201 henkilötyövuotta. Vakituisten virkojen määrä on 192. Määräaikaisia virkasuhteita on myönnetty yhteensä 9 henkilötyövuotta. Kärjäoikeus sai lisäksi koronaruuhan purkuun koko vuodeksi kolme tuomaria ja kärjäsihteeriä sekä yhden haastemiehen.

Kärjäoikeudella on vakinaisissa viroissa	
Laamanni	1
Hallintojohtaja	1
Kärjätuomarit	50
Maa oikeusinsinööri	1
Kärjänotaarit	15
Kansliahenkilöstö	101
Haastemiehet	24

Viraston päällikkönä toimii laamanni. Laamannin tehtävänä on johtaa kärjäoikeutta ja vastata sen tuloksellisuudesta. Laamanni huolehtii tuomioistuimen toimintakyvystä ja sen kehittämisestä. Laamannin apuna kärjäoikeudessa toimii johtoryhmä, johon kuuluvat laamannin lisäksi hallintojohtaja, neljä osastonjohtajaa ja kaksi lähiesimiesten keskuudestaan määrääjäksi valitsemaa henkilökunnan edustajaa. Johtoryhmässä käsitellään kärjäoikeuden kokonaisjohtamiseen ja -ohjaukseen liittyviä kysymyksiä ja sovitaan yhteisistä toimintaperiaatteista tavoitteiden saavuttamiseksi.

Laamannin ja kärjätuomarit nimittää tasavallan presidentti.

Kärjätuomarit käsittelevät riita- ja rikosasioita sekä riitaisia hakemusasioita. Osastonjohtaja johtaa osaston työskentelyä. Itä-Uudenmaan kärjäoikeudessa on otettu käyttöön vastuutuomarijärjestelmä, jonka avulla erityisosaamista vaativista tehtäväkokonaisuuksista nimetty vastuutuomari huolehtii.

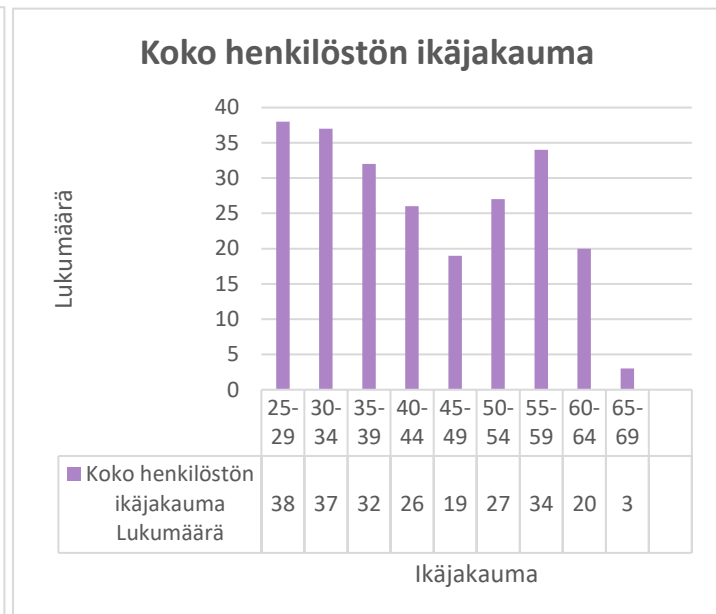
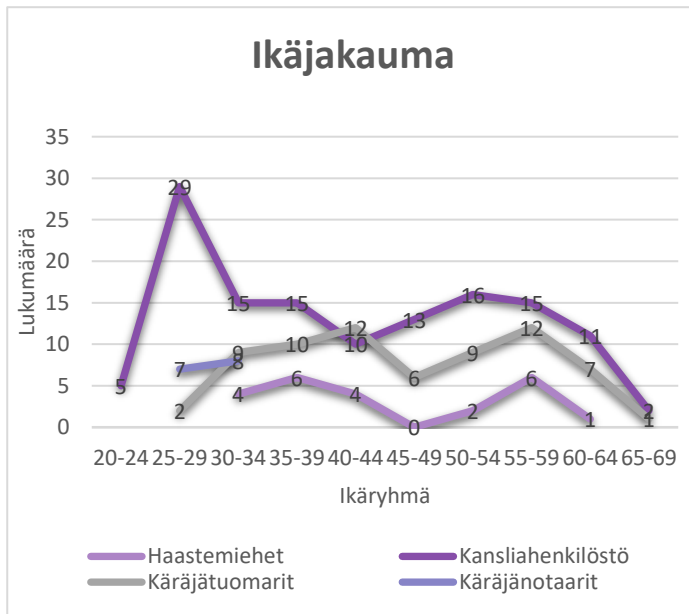
Oikeustieteellisen loppututkinnon suorittaneet kärjänotaarit saavat varatuomarin arvonimen vuoden tuomioistunharjoittelun jälkeen. Kärjänotaareiden harjoittelu toteutetaan kärjänotaarien harjoittelusuunnitelman mukaisesti, jossa kärjänotaari monipuolisesti ja käytännönläheisesti perehtyy kärjäoikeuden toimintaan, saa kokemusta tuomarintehtävistä sekä tutustuu tuomarin rooliin ja ajattelutapaan.

Kansliahenkilökunta toimii vaativissa toimistotehtävissä. Kärjäsihteerit vastaavat monista asioiden valmistelutehtävistä, istunnon järjestämiseen liittyvistä toimenpiteistä, pöytäkirjan pitämisestä istunnossa, asiakaspalvelusta sekä jälkitöistä kansliassa. Hakemus-summaarisella osastolla erityisen koulutuksen saaneet kärjäsihteerit ratkaisevat riidattomia summaarisia asioita ja avioeroasioita sekä avustavat tuomareita riitautuneiden asioiden käsittelyssä. Vireille tulevien asioiden kirjaamisesta ja kärjäoikeuden yleisestä asiakaspalvelusta huolehditaan kärjäoikeuden kirjaamossa, joka toimii molemmilla kansliapaikkakunnilla. Lisäksi kansliahenkilöstöä työskentelee kärjäoikeuden hallinnossa ja esimerkiksi arkistossa.

Haastemiehet toimittavat tiedoksiantoja tuomioistuimen tai muun viranomaisen tai yksityisen pyynnöstä päätöksiä, kutsuja, ilmoituksia tai muita asiakirjoja omalla toimialueellaan.

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön ikäryhmät on jakautunut melko tasaisesti koko henkilöstön osalta ja näin ollen työuran eri vaiheissa olevat henkilöt ovat jakautuneet tasaisesti kaikissa henkilöstöryhmissä.

Työterveys

Suomen Terveystalo Oyj vastaa käräjäoikeuden työterveyshuollon järjestämisestä. Oikeusministeriön hallinnonalalle yhteisesti laaditussa sopimuksessa on määritelty toiminnan piiriin kuuluvat työterveyshuollon ja sairaanhoidon muodot. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti on toteutettu henkilöstön työhöntulotarkastukset sekä ikäryhmätarkastukset. Influenssarokotus järjestettiin halukkaille sekä haastemiehille työtehtävien edellyttämät hepatiittirokotukset.

Työterveyshuolto on pidetty ajan tasalla käräjäoikeusuudistuksen etenemisestä. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hyödyntää työterveyshuollon palveluita muutostilanteessa.

Käräjäoikeudessa on vuosina 2020 ja 2021 laadittu työpaikkaselvitykset henkilöstöryhmittäin (kansliahenkilöstö, käräjätuomarit, haastemiehet ja käräjänotaarit). Selvitysten perusteella keskeisinä voimavaratekijöinä näyttäytyivät työyhteisö, mielenkiintoinen työ sekä turvattu toimeentulo. Kuormitustekijät liittyvät suurelta osin organisaatiouudistukseen, jonka toteutusta koronaepidemian edellyttämät poikkeusjärjestelyt hankaloittivat entisestään. Kuormitustekijöiksi nousivat erityisesti muutosjohtamisen ja esimiestyön haasteet, työn organisointi, suuri työmäärä ja kiivas työtahti sekä tietojärjestelmien ja -tekniikan ongelmat. Keskeiset toimenpiteet nivoutuvat yhteen käräjäoikeuden strategiatyöskentelyn kanssa, jonka painopisteenä on löytää yhteiset toimintatavat ja -kulttuuri useasta eri organisaatiosta yhteen kerätylle henkilöstölle. Tämä työ on vielä kesken.

Syksyllä 2021 toteutettiin myös valtionhallinnon yhteinen VM-Baro työhyvinvointikysely. Kysely koostui 1–5 asteikolla (täysin eri mieltä–erittäin samaa mieltä) tai kouluarvosanoilla 4–10 vastattavista kysymyksistä ja muutamista muista arvioinneista (tehtäväkierto ja työpaikan vaihto, häirintä ja väkivalta) sekä sanallisista kommentteista.

Kyselyn vastausprosentti oli 60 koko henkilöstöstä. Siihen vastasi 26 tuomaria (46 % tuomareista), 17 haastemiestä (65 %), 68 käräjäsihteeriä (60 %) ja 5 käräjänotaaria (33 %). Tulosten analysoinnissa lähtökohtana on, että 3 on ”perushyvä” taso ja sen ylittäviin ja tietysti alittaviin kokonaisuuksiin tulee erityisesti kiinnittää huomiota. **Koko kyselyn keskiarvo oli 3,44 eli lähes sama kuin vuonna 2019 (3,50).**

Eri osa-alueiden keskiarvot olivat seuraavat:

Osa-alue	Keskiarvo
Johtaminen ja esimiestyö	3,22
Työn sisältö ja vaatimukset	4,00
Palkkaus	2,43
Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen	3,53
Työyhteisön toimintakulttuuri	3,87
Työ- ja toimintaympäristö	3,48
Vuorovaikutus ja viestintä	3,42
Työntajakuva ja arvot	3,61

Osaamisen kehittäminen

Työuran eri vaiheissa työntekijöillä on erilaisia vahvuuksia ja myös erilaista tuen tarvetta. Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden henkilöstön osaamisen kehittämisessä on pyritty huomioimaan eri ikäisten osaamis- ja kehittymistarpeet sekä heidän luontaiset oppimisvalmiutensa, jotta työtehtävien vaatimat tiedot ja taidot hallitaan ja niitä osataan soveltaa työhön. Hiljaista tietoa eli asiantuntijuutta/ammattilaisuutta on jaettu suunnitellusti siten, että eri ikäisten yhdessä työskentelyä esim. työparityöskentelyssä ja tutoroinnissa on tuettu ja näin edistetty tiedon ja kokemuksen jakamista ja ammatillista kehittymistä kaikissa ikäryhmissä. Työparit ovat muodostettu suunnitelmallisesti huomioiden edellä mainitut seikat. Samoin perehdytys ja mentorointi ovat olleet toimivia osaamisen kehittämisen käytänteitä eri ikäisten välillä. Näin on huolehdittu siitä, että osaamista on siirretty eri ikäryhmien välillä.

Erilaiset oppimisympäristöt ovat myös tukeneet eri ikäisten osaamisen kehittämistä ja tarjonneet henkilöstölle mahdollisuuden kehittää osaamista kullekin ikäryhmälle luontaisella tavalla.

Käräjäoikeudessa on laadittu henkilöstön koulutussuunnitelma. Osaamisen kehittämiseen liittyvinä tavoitteina ovat olleet esimerkiksi uusien toimintatapojen ja työmenetelmien oppiminen sekä tietojen omaksuminen, uudenlaiseen organisaatioon ja tehtäviin sopeutuminen, tiimityöskentelyn hallinta sekä lisääntyvän sähköisen työskentelyn oppiminen. Myös oppimisympäristöt muuttuvat ja koulutusmuodot uudistuvat. Henkilöstön osaamista kehitetään paitsi suunnitelmallisella ulkopuolisella koulutuksella, viraston sisäisellä koulutuksella, keskinäisellä perehdytyksellä ja työssä oppimisella. Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa on noudatettu Tuomioistuinviraston koulutussuunnitelmassa vuodelle 2021 asettamia tavoitteita ja teemoja. Käräjäoikeuden henkilöstö on osallistunut Tuomioistuinviraston koulutustarjontaan. Lisäksi tarjolla on ollut hovioikeuden ja käräjäoikeuksien yhteisesti järjestämää koulutusta.

Käräjäoikeus on itse tarjonnut koulutusta muutosprosessin tueksi asetetun Kaiku-kehittämisprojektin puitteissa. Tarjolla on ollut valmennusta käräjäoikeuden strategian ja yhteisen toimintakulttuurin kehittämiseksi. Lisäksi esimiehille on tarjottu valmennusta. Henkilöstöä koulutettiin myös etätyöskentelyyn ja tehokkaisuuteen etäpalaverikäytäntöihin. Uusien työntekijöiden perehdyttämiseksi käynnistettiin perehdytysohjelma, jota kehitetään edelleen. Kaikki edellä mainitut koulutukset ja kehittämistoimenpiteet jatkuvat myös vuonna 2022, jolloin tavoitteena on panostaa entistä enemmän myös käräjäoikeuden henkilöstön työhyvinvointiin.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Vuoden 2021 syksyllä kyettiin koronaepidemiasta huolimatta järjestämään pitkään kaivattu henkilöstötilaisuus. Tilaisuuteen kuului iltajuhla, joka järjestettiin juuri remontoitussa Porvoon istuntopaikassa. Tilaisuus oli miellyttävä ja erittäin tervetullut vaihtelu koronakurimuksen keskellä! Käräjäoikeus piti myös muita henkilöstön yhteistilaisuuksia ja ne toteutettiin kulloisenkin koronatilanteen sallimissa rajoissa suojatoimenpitein läsnä ollen, virtuaalisesti tai ns. hybridinä.

Yhteisten tilaisuuksien vähäisyys ja laaja etätyö selvästi kuitenkin edelleen hankaloitti käräjäoikeuden toimintaa ja myös yhdistämisprojektin etenemistä, kun henkilöstö ei tutustunut toisiinsa. Tarve yhteisille tilaisuuksille on ollut suuri eikä virtuaalinen kohtaaminen ole täysin korvannut inhimillisessä kanssakäymisessä tapahtuvaa tutustumista ja inspiraatiota. Koronaepidemia on jättänyt jälkensä myös ihmisten hyvinvointiin, vaikka meillä kuormittavuutta on lisännyt myös muutostilanne.

Käräjäoikeuden työsuojelutoimikunta käynnisti toimintasuunnitelman laatimisen toimikautensa loppuajaksi vuoden 2023 loppuun saakka. Suunnitelma valmistui vuoden 2021 keväällä. Lisäksi laadittiin kehittämissuunnitelma vuodelle 2021, jonka mukaan yleisten toimintasuunnitelmassa tarkemmin määriteltyjen periaatteiden ja tavoitteiden lisäksi vuonna 2021 erityisinä tavoitteina oli muun muassa panostetaan työn kuormittavuuden hallintaan ja henkilöstön jaksamisesta huolehtimiseen sekä toteuttaa käräjäoikeuden strategiaa painottaen yhteisten toimintatapojen käyttöönottoa, kehittää perehdytystä ja koulutusta sekä toteuttaa ennakoivaa, ammattimaista ja kannustavaa johtamista.

Katsetta on siis ryhdytty suuntaamaan eteenpäin ja horisontissa siintää visiomme mukainen palveleva ja hyvinvoiva käräjäoikeus, joka pääsee myös toimimaan pian koronarajoituksista vapaana!

Lautamies

Lautamies on riippumaton maallikkotuomari. Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuvan Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei voi valita alle 25-vuotiaasta tai 65 vuotta täyttänyttä henkilöä tai henkilöä, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa. Esteellinen on myös henkilö, joka suorittaa tehtävässään ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammataikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Tuomioistuinvirasto on vahvistanut Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumääräksi 134 toimikaudelle 2021 – 2025. Kunnanvaltuustot valitsevat lautamiehet neljäksi vuodeksi kerraan. Uusien lautamiesten valinta voitiin kuntavaalien siirymisestä johtuen tehdä säännönmukaista myöhemmin. Uusien lautamiesten toimintakausi alkoi 1.1.2022. Käräjäoikeus järjesti lautamiehille koulutustilaisuuden joulukuussa. Samassa tilaisuudessa kautensa päättäneille lautamiehille jaettiin herastuomarin arvonimet. Laamanni myönsi herastuomarin arvonimen 20:lle lautamiehelle tunnustukseksi pitkstä ja ansiokkaasta toiminnasta.

Valittujen lautamiesten lukumäärä kunnittain:

• Askola	2	• Järvenpää	8
• Lapinjärvi	2	• Kerava	7
• Loviisa	7	• Mäntsälä	4
• Myrskylä	2	• Pornainen	1
• Pukkila	2	• Tuusula	8
• Pyhtä	2	• Hyvinkää	7
• Porvoo	11	• Nurmijärvi	6
• Sipoo	5	• Vantaa	60

Lautamies osallistuu tiettyjen rikosasioiden käsittelyyn sekä maaoikeusasoiden käsittelyyn. Lautamies antaa vakuuden ennen tehtävänsä aloittamista sekä ilmoituksen sidonnaisuuksistaan. Lautamies on tuomioistuimen jäsen ja toimii tuomarin vastuulla. Lautamieskokoonpanossa on käräjätuomari puheenjohtajana ja kaksi lautamiestä. Maaoikeudessa kokoonpanoon kuuluu myös maaoikeusinsinööri. Lautamiehellä on yksilöllinen äänioikeus. Kunnista valittavien lautamiesten tulisi mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Tulevaisuuden näkymät

Käräjäoikeuden Vantaan oikeustalohanke on tällä hetkellä pysäytetty, koska sille ei myönnetty rahoitusta vuoden 2021 eikä 2022 valtiontalouden kehyksissä. Näillä näkymin Vantaan kanslia toimii väistötiloissa ainakin vuoteen 2026 saakka.

Vuonna 2022 käräjäoikeuden toiminnassa tulee merkittävästi vaikuttamaan sähköiseen toimintatapaan siirtyminen. Keväällä 2022 käyttöön on tulossa hallinnollisten asioiden asianhallintajärjestelmä HILDA, joka mahdollista hallintoasioiden täysin sähköisen käsittelyn, allekirjoituksen ja arkistoinnin. Määrä on ottaa käyttöön myös sähköinen info- järjestelmä Vantaan kansliassa. Syksyllä 2022 AIPA-asianhallintajärjestelmä laajenee rikosasioihin. Tämä tulee olemaan merkittävä muutos käräjäoikeuden toiminnassa. Myöhemmin otetaan käyttöön todistajien lausuntojen videointi, jonka seurauksena hovioikeudet voivat tehdä ratkaisunsa käräjäoikeudessa tehdyn videotallenteen perusteella. Tämä edellyttää salitekniikan muutoksia ja henkilöstön kouluttamista.

Käräjäoikeuden strategisina painotuksina tulee edelleen olemaan toimintatapojen yhtenäistäminen, yhteishengen kehittäminen, työnkuvien selkiyttäminen sekä henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja perehdytykseen panostaminen. Vuonna 2022 on määrä toteuttaa käräjäoikeuden johdon valmennusohjelma, jonka tuloksena laaditaan johtamisen käsikirja. Käräjäoikeus on saanut tähän projektiin Valtiokonttorin KAIKU-rahoitusta.

ITÄ-UUDENMAAN KÄRÄJÄOIKEUS
ÖSTRA NYLANDS TINGSRÄTT

Vantaan kanslia
Teknobulevardi 3–5 E
01530 VANTAA

Hyvinkään kanslia
Urakankatu 1 A
05900 HYVINKÄÄ

Porvoon toimii istuntopaikkana. Haastemiespalvelut säilyvät Porvoossa.
Järvenpään toimipaikka on lakannut 1.3.2020. Haastemiespalvelut säilyvät Järvenpäässä.

ita-uusimaa.ko@oikeus.fi

puh. 029 56 45200

<https://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/ita-uudenmaankarajaoikeus/fi/>